OCENA ŚRÓDOKRESOWA DOKTORANTA SZKOŁY DOKTORSKIEJ UNIWERSYTETU IGNATIANUM W KRAKOWIE

Nazwisko i imiona doktoranta: **Szewczyk Natalia**

Dziedzina naukowa: **Nauki społeczne**

Dyscyplina naukowa: **Pedagogika**

Komisja ds. oceny śródokresowej w składzie:

Przewodnicząca Komisji: **dr hab. Maria Marta Urlińska, prof. UIK**

Członek: **dr hab. Barbara Surma, prof. UIK**

Członek: **dr hab. Hanna Kędzierska, prof. UWM**

w dniu 23 czerwca 2026 r. dokonała oceny realizacji indywidualnego planu badawczego (IPB) na podstawie przedłożonych przez Doktorantkę dokumentów. Składają się na niego Indywidualny Plan Badawczy (IPB) wraz z załącznikami: fragmenty dwóch rozdziałów teoretycznych, fragment metodologii (założenia), szczegółowy plan rozprawy doktorskiej, tekst artykułu opublikowanego w czasopiśmie wysoko punktowanym oraz opinia promotorki o aktywności naukowej Doktorantki wraz z oceną stanu zaawansowania pracy doktorskiej.

W wyniku przeprowadzonej oceny śródokresowej komisja ocenia **pozytywnie**/~~negatywnie~~* postępy doktoranta w realizacji indywidualnego planu badawczego.

UZASADNIENIE OCENY:

1. Doktorantka wywiązała się z opracowanego rok wcześniej (zatwierdzonego przez dyrektora Szkoły Doktorskiej) Indywidualnego Planu Badawczego, w punktach przewidzianych do realizacji przed oceną śródokresową. Zatem wskazane zadania zostały w 100% zrealizowane.
2. W IPB została zaplanowana aktywność publikacyjna i została ona wykonana - w czasopiśmie punktowanym (Przegląd Pedagogiczny) ukazał się artykuł naukowy dotyczący „*Arteterapeutycznego wspomagania rekonstrukcji relacji uchodźczych matek z dziećmi*". Odnotowaliśmy także aktywny udział doktorantki w siedmiu konferencjach naukowych, w trzech międzynarodowych z referatami w języku angielskim - jeden z nich został złożony do przygotowywanej polsko-ukraińskiej monografii z tekstami doktorantów ze Szkół Doktorskich UIK oraz Kijowskiego Metropolitalnego Uniwersytetu (red. M.M. Urlińska, L. Khoruzha, M. Urlińska-Berens). Komisja odnotowała, że dorobek naukowy publikacyjny i konferencyjny jest **spójny z problematyką badawczą**, jaką doktorantka realizuje w ramach przygotowywanej dysertacji.
3. Zgodnie z harmonogramem przyjętym w IPB mamy **terminową realizację dysertacji** - Doktorantka zebrała bardzo bogatą literaturę przedmiotu (literatura polska i anglojęzyczna) w oparciu o którą napisała dwa pierwsze rozdziały teoretyczne z czterema podrozdziałami każdy (z czterech jakie widnieją w części teoretycznej przedstawionego planu pracy). Odnotowaliśmy w tym obszarze rzetelne teoretyczne ugruntowanie badań, Doktorantka z dużą swobodą porusza się w obrębie literatury przedmiotu. Jest przy tym uważna i dociekliwa, nie dokonuje prostej recepcji teorii wywodzących się z różnych dyscyplin nauk społecznych, ale podejmuje próbę analizy relacji między tymi koncepcjami, identyfikując ich potencjał i ograniczenia (także w odniesieniu do badań własnych). Lektura przedstawionych rozdziałów dowodzi dobrego przygotowania Doktorantki do realizacji kolejnych etapów projektu badawczego. Ponieważ dysertacja jest w toku, zatem zrozumiały jest fakt, że treści rozdziałów będą jeszcze uzupełniane (co jest planowane przez Doktorantkę w kolejnym semestrze).

4. Realizowany projekt badawczy lokuje się na pograniczu pedeutologii normatywnej i refleksyjnej. Nurt normatywny jest bardzo silnie obecny w polskiej refleksji pedagogicznej, koncentrujący się na tym, jaki powinien być nauczyciel, jakie kompetencje powinien posiadać i jakie role powinien pełnić. W nurcie refleksyjnym nacisk położony jest na proces stawania się nauczycielem, refleksyjność praktyki oraz dynamiczny charakter rozwoju zawodowego. Takie usytuowanie projektu jest oryginalnym zamierzeniem badawczym, ale - co trzeba podkreślić - dość ryzykownym. Wymaga bowiem teoretycznego i metodologicznego balansowania między różnymi paradygmatami, szkołami myślenia i metodologiami. Doktorantka podejmuje dwie klasyczne kategorie - rolę zawodową oraz wsparcie, które to kategorie w tradycyjnej pedeutologii zajmują obecnie dość peryferyjne miejsce i mają często charakter statyczny. Dzięki wykorzystaniu koncepcji Kaufmanna kategorie te zostają ożywione i wpisane w perspektywę napięć, negocjowania tożsamości oraz procesu nieustannego stawania się nauczycielem. W konsekwencji dyskurs zostaje przesunięty z pytania „*jaki nauczyciel powinien być*?" w stronę pytania „*z jakimi napięciami mierzy się nauczyciel i jak sobie z nimi radzi*?". Właśnie taka perspektywa bardzo dobrze uzasadnia późniejsze analizy dotyczące wsparcia zawodowego nauczycieli poprzez arteterapię.
5. Przedstawiony zamysł metodologiczny jest dobrze osadzony w założeniach projektu oraz jego pogranicznym usytuowaniu. Planowane „*badania mieszane"* są adekwatną strategią zbierania bogatych danych empirycznych, pozwalających odpowiedzieć na pytania badawcze sformułowane na tym etapie pracy nad projektem. Warto jednak ponownie przemyśleć sposób walidacji autorskiego kwestionariusza ankiety, logikę wyboru próby w badaniach jakościowych oraz wybór schematu triangulacyjnego (o czym poniżej)

****

Zgodnie z Uchwałą nr 20/2021 z dnia 20.04.2021 (aktualizowaną Uchwałą nr 28/2023 z dnia 31.01.2023) podjętą przez Radę Szkoły Doktorskiej *w sprawie sposobu i zasad przeprowadzenia oceny śródokresowej doktorant*ów Szkoły Doktorskiej UIK komisja przedstawia Doktorantce **rekomendacje dotyczące dalszej realizacji IPB** (paragraf 4, punkt 6)*:*

Uwagi (sugestie) Komisji dotyczą głównie części metodologicznej, której zarys został przedstawiony w planie IPB i rozwinięty w załączonym do oceny fragmencie. Biorąc pod uwagę, że to wstępna wersja metodologicznej części dysertacji, która będzie podlegać ewolucji w trakcie pisania kolejnych rozdziałów teoretycznych, jak też w trakcie uzgadniania warunków prowadzenia badań (co jest zaznaczone w planie IPB na kolejny rok - semestr V i VI) są to **jedynie podpowiedzi**, które Doktorantka wraz z Promotorką mogą na tym etapie zaawansowania pracy rozważyć. Główne podpowiedzi koncentrują się na:

1. Dopracowaniu koncepcji metodologicznej poprzez ponowne przemyślenie zakresu projektu badawczego (zalecane jest rozważenie ograniczenia liczby elementów projektu, skoncentrowanie się na rozwiązaniach najważniejszych dla problemu badawczego), doprecyzowaniu strategii badań mieszanych (jasne określenie modelu badań mieszanych, wskazanie sposobu integrowania danych jakościowych i ilościowych, uzasadnienie wyboru konkretnej strategii triangulacji, opisanie kolejności realizacji poszczególnych etapów badań), dopracowaniu autorskiego narzędzia badawczego (przed rozpoczęciem badań konieczne jest opracowanie pełnej wersji narzędzia, wykonanie pilotażu, przedstawienie procedury walidacji - trafność i rzetelność narzędzia) oraz wskazaniu procedury analizy danych.
2. Komisja proponuje ponowną analizę kryteriów doboru szkół, rekomendując odejście od prostego podziału szkół według rankingów. Warto rozważyć dobór celowy (wybór szkół o określonym klimacie organizacyjnym, uwzględnienie stylu zarządzania szkołą, analizę warunków pracy nauczycieli itp.)

3. Należałoby doprecyzować pytanie dotyczące zmian zachodzących w zawodzie nauczyciela. Obecne sformułowanie wymaga odpowiedzi na pytania: kto rzeczywiście może ocenić zmiany obejmujące okres 30 lat, czy wszyscy uczestnicy badań będą dysponowali odpowiednim stażem i doświadczeniem zawodowym, czy zatem nie należy zawęzić perspektywy czasowej?

4. Komisja odniosła się także do koncepcji warsztatów arteterapeutycznych dla nauczycieli zalecając dokładniejsze określenie ich celu, funkcji badawczej oraz sposobu wykorzystania uzyskanych danych. Równie ważne jest przemyślenie sposobu rekrutacji nauczycieli (jak ich pozyskać, zmotywować do udziału w warsztatach, utrzymać przez cały cykl badań – uważamy, że to będzie spore wyzwanie dla Doktorantki).

5. Proponujemy rozważenie uproszczenia projektu a jest kilka alternatywnych jego wariantów: (1) diagnoza potrzeb nauczycieli, następnie przeprowadzenie warsztatów i ocena efektów, (2) identyfikacja potrzeb poprzez wywiady jakościowe i zaprojektowanie dla tych nauczycieli warsztatów oraz (3) badania ilościowe prowadzące do wyboru grupy, w której zostaną przeprowadzone warsztaty i dokonana analiza zmian (quasi-eksperyment)

6. Sugerujemy również rozważenie korekty tytułu rozprawy poprzez rezygnację z kategorii „codzienności" (jeśli nie stanowi ona rzeczywistej osi interpretacyjnej pracy) oraz poprzez lepsze dostosowanie tytułu dysertacji do ostatecznie przyjętej strategii metodologicznej. Jeden z wariantów tytułu mógłby wybrzmieć: *Doświadczanie autoterapeutycznego wsparcia w realizacji roli zawodowej nauczycieli.*

7. Również pewnego uporządkowania wymaga konstrukcja teoretyczna (ograniczenie liczby prezentowanych teorii do tych, które rzeczywiście stanowią podstawę projektu badawczego, zachowując konsekwencję w budowaniu głównej osi interpretacyjnej rozprawy), selekcji materiału teoretycznego (zredukowanie nadmiernie rozbudowanych partii przeglądu literatury, wyeliminowanie informacji niewiele wnoszących do rozwiązania problemu badawczego, ograniczenie powtórzeń i uporządkowanie hierarchii prezentowanych treści), postulujemy wzmocnienie naukowego charakteru narracji (odejście od stylu eseistycznego, stosowanie bardziej analitycznego i syntetycznego języka, większe eksponowanie argumentacji naukowej zamiast opisowego referowania literatury).

Reasumując:

Doktorantka postawiła sobie ambitne zadanie, przedstawiając projekt nowatorski. W opinii Członków Komisji dotychczasowy stan zaawansowania dysertacji potwierdza, że rozprawa ma potencjał wniesienia wkładu do rozwoju dyscypliny pedagogika, problem badawczy postawiony przez doktorantkę jest wartościowym problemem naukowym, który posiada duże znaczenie dla praktyki oświatowej i pracy nauczycieli, podejmuje bowiem ważną i aktualną problematykę dotyczącą wsparcia nauczycieli w realizacji roli zawodowej. Mamy przemyślane i świadome przeznaczenie projektu pod względem poznawczym i aplikacyjnym, z ukierunkowaniem na terminowe zrealizowanie założonego celu badań i opracowanie rozprawy doktorskiej. Doktorantka wykazuje się systematyczną i rzetelną pracą naukową konsekwentnie realizując przyjęty plan badawczy. Przedstawione do oceny prace spełniają merytoryczne kryteria stawiane rozprawom akademickim a postępy w realizacji IPB świadczą o rosnącej samodzielności badawczej i dojrzewaniu naukowym doktorantki, co pozytywnie prognozuje na dalsze etapy pracy nad projektem oraz terminowe złożenie dysertacji.

Podpis Przewodniczącego Komisji

Maria Marta Urlińska

…….

23.06.2026 r.

*niewłaściwe skreślić